

Číslo rozhodnutia: 2022/98:632-OAC

Spisová značka: 2021/98-OAC

Bratislava 18.11.2021

ROZHODNUTIE

Slovenská akreditačná agentúra pre vysoké školstvo (ďalej len „agentúra“) v konaní o udelenie akreditácie študijného programu účastníka konania: Prešovská univerzita v Prešove podľa § 4 ods. 2 písm. a) bodu 2 zákona č. 269/2018 Z. z. o zabezpečovaní kvality vysokoškolského vzdelávania a o zmene a doplnení zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o zabezpečovaní kvality") vo veci vedenej pod spis. zn. 2021/98-OAC na základe uznesenia výkonnej rady agentúry č. VR-38/50/2021 zo dňa 18. novembra 2021 takto

rozhodla:

Žiadosť účastníka konania o udelenie akreditácie študijného programu **z a m i e t a**.

Odôvodnenie

Prešovská univerzita v Prešove (ďalej aj ako „vysoká škola“) podala dňa 30.marca 2021 agentúre žiadosť o udelenie akreditácie študijného programu s názvom **profesijný koučing** (ID 11070) (ďalej len „žiadosť“).

Výkonná rada agentúry (ďalej len „výkonná rada“) na účely posúdenia predmetnej žiadosti schválila uznesením č. VR-32/15/2021 zo dňa 18.júna 2021 návrh zloženia pracovnej skupiny výkonnej rady. Predseda výkonnej rady listom č. 2021/98-OAC:1921/2021 zo dňa 23.júna 2021 oznámil vysokej škole návrh jej zloženia v zmysle § 8 ods. 4 zákona o zabezpečovaní kvality.

Dňa 3.septembra 2021 sa uskutočnila návšteva vysokej školy za účasti členov pracovnej skupiny výkonnej rady (ďalej len „pracovná skupina“), zamestnancov agentúry a zástupcov vysokej školy. Predmetom návštevy vysokej školy bolo zo strany pracovnej skupiny a agentúry získanie potrebných informácií o študijnom programe v súvislosti s plnením štandardov pre študijný program (ďalej len „štandardy“).

Na základe expertného posúdenia podkladov k žiadosti o akreditáciu predmetného študijného programu pracovnou skupinou, informácií získaných návštevou vysokej školy, dostupných údajov a konzultácií so zainteresovanými osobami, pracovná skupina vypracovala dňa 1.októbra 2021 hodnotiacu správu, v ktorej uviedla skutočnosti, ktoré boli podkladom pre jej závery, postup vyhodnocovania týchto podkladov, vyhodnotenie úrovne plnenia jednotlivých štandardov, zistené nedostatky, odporúčania pre účastníka konania a návrh rozhodnutia agentúry.

Pracovná skupina v hodnotiacej správe konštatovala záver, že účastník konania nespĺňa štandardy, a to požiadavky uvedené v čl. 2, čl. 3 a čl. 6. Na základe uvedeného záveru pracovná skupina navrhla agentúre žiadosť účastníka konania o udelenie akreditácie študijného programu zamietnuť.

Účastník konania zaslal listom č. PU-447-2020/24213-2021 zo dňa 10.novembra 2021 svoje stanovisko v určenej lehote, ktoré bolo agentúre doručené dňa 12.novembra 2021.

Účastník konania vo svojom stanovisku uviedol, že predložený návrh študijného programu vysoká škola zatiaľ nerealizovala a keďže bol predložený ako nový študijný program, niektoré záležitosti zo strany pracovnej skupiny nemohli byť v procese posudzovania riadne verifikované. Účastník konania ďalej poukázal na to, že koučing je súčasťou výučby aj na niektorých zahraničných školách, a teda je mätúca pripomienka zo strany pracovnej skupiny, že koučing sa realizuje u nás aj v Európe v rámci akreditovaných kurzov celoživotného vzdelávania. V súvislosti s absenciou vyjadrenia odborníkov v oblasti koučingu a uplatnenia sa v tomto odbore je podľa účastníka konania potrebné zohľadniť, že ide o nový študijný program, kde dochádza ku kreovaniu postavenia na trhu práce a v tomto kontexte poukázal na to, že je tiež potrebné dôrazne vyjadriť, že cieľom študijného programu nie je centrifugovať kurzy koučingu, ale práve naopak a napomôcť si nimi pre lepšiu profiláciu a konečné zameranie absolventa novovznikajúceho študijného programu. Účastník konania v stanovisku uviedol, že súhlasí s tvrdením pracovnej skupiny, že nie je možné, aby absolvent študijného programu v študijnom odbore teológia sa uplatnil ako sociálny pracovník a dodal, že ide o nesprávne zvolený terminologický slovník a absolvent tohto študijného programu by sa venoval práci v prostredí, v ktorom pracujú sociálni pracovníci v úlohe pomáhajúcej profesie, nie teda ako sociálny pracovník. Účastník konania ďalej uviedol, že skúsenosti pedagógov zabezpečujúcich jednotlivé predmety sú zatiaľ iba čiastočne zabezpečené absolvovaním koučingu v externom prostredí, avšak deklaroval, že je permanentnou snahou príslušnej fakulty získať grant v ministerských a iných schémach, ktoré by tento nedostatok úplne odstránili. Ďalej účastník konania v stanovisku reagoval na konštatovanie pracovnej skupiny, že učiteľom profilových predmetov študijného programu chýbajú vedecko-výskumné výstupy v problematike programu aj špecifické vedomosti, zručnosti aj prax v oblasti koučingu a sociálnej práce alebo personalistike. Účastník konania ohľadom vyššie uvedeného poukázal na to, že ak by bol predmetný študijný program akreditovaný, zo strany vysokej školy by bola následne vynaložená veľká snaha, aby bolo atraktívne štúdium na príslušnej fakulte, a to aj na základe výstupov, konaní domácich a medzinárodných konferencií či prednášok a tieto aktivity by spolu s publikačnou činnosťou pedagógov výrazne prispeli k rozvoju koučingu. V súvislosti s plnením požiadaviek čl. 6 štandardov účastník konania uviedol, že priznáva absenciu praktických skúseností učiteľov študijného programu v koučingu, avšak zdôraznil, že pre garančnú zostavu pedagógov by bolo podmienkou vynaloženie maximálneho úsilia a snahy pre získanie teoretických a čiastočne praktických skúseností v oblasti koučingu. Tento absentujúci element by mal byť však odstránený realizáciou praxí a stáží v centrách a organizáciách s ponukou koučingu, ktoré by boli povinné súčasťou štúdiá. Ďalej účastník konania uviedol, že s väčšinou formulovaných odporúčaní pracovnej skupiny súhlasí. V záverečnej časti svojho vyjadrenia účastník konania konštatoval, že zloženie pracovnej skupiny bolo z jeho pohľadu neštandardné a až v rámci návštevy na mieste zistil neukotvenosť členov pracovnej skupiny v študijnom odbore teológia, na základe čoho má za to, že išlo o pracovnú skupinu, ktorej profesijný zámer je celkom iný a zároveň nebol zo strany pracovnej skupiny náležite pochopený oveľa širší záber a prínos teológie pre kultiváciu celej spoločnosti, nevynímajúc v rozmere koučingu.

Výkonná rada na svojom zasadnutí dňa 18. novembra 2021 prerokovala žiadosť účastníka konania spolu s jej prílohami, hodnotiacu správu pracovnej skupiny a stanovisko účastníka konania k hodnotiacej správe pracovnej skupiny.

Na základe predložených dokumentov výkonná rada zistila nasledovné nedostatky:

1. Podľa č. 2 ods. 6 štandardov v študijnom programe je jasne špecifikovaná a komunikovaná úroveň kvalifikácie, ktorú získavajú študenti jeho úspešným absolvovaním, pričom kvalifikácia zodpovedá príslušnej úrovni vzdelania podľa kvalifikačného rámca.

Podľa čl. 2 ods. 7 štandardov v študijnom programe je jasne špecifikovaný profil absolventa, pričom v jeho rámci sú prostredníctvom odporúčaných deskriptorov vymedzené a komunikované výstupy vzdelávania, ktoré sú verifikovateľné a zodpovedajú poslaniu vysokej školy, príslušnému stupňu kvalifikačného rámca a oblasti poznania podľa príslušného študijného odboru alebo kombinácie študijných odborov, v ktorých ich absolventi získajú vysokoškolské vzdelanie.

Podľa čl. 2 ods. 8 štandardov výstupy vzdelávania a kvalifikácia získaná absolvovaním študijného programu napĺňa sektorovo-špecifické odborné očakávania na výkon povolania a v študijnom programe sú indikované povolania, na výkon ktorých je potrebná získaná kvalifikácia. Tieto skutočnosti sú potvrdené vyjadreniami relevantných externých zainteresovaných strán alebo súhlasným stanoviskom právnickej osoby uvedenej v opise príslušného študijného odboru, ak si to opis vyžaduje, alebo súhlasným stanoviskom príslušného ministerstva na uskutočňovanie študijného programu, ak ide o štátnu vysokú školu, resp. o kvalifikáciu pre výkon regulovaných povolání.

Výkonná rada sa zaoberala plnením vyššie uvedených požiadaviek štandardov účastníkom konania a dospela k nasledovným záverom. Účastník konania vo svojej žiadosti indikoval, že absolvent tohto študijného programu bude schopný vykonávať povolanie *sociálneho pracovníka* alebo *asistenta sociálnej práce*. Výkonná rada pri posudzovaní, či výstupy vzdelávania a kvalifikácia získaná absolvovaním študijného programu napĺňa sektorovo-špecifické odborné očakávania na výkon povolání, ktoré indikuje vysoká škola vo svojej žiadosti, vychádza najmä z Národnej sústavy povolání (ďalej len „NSP“), ktorá je definovaná zákonom č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov a súvisiacich právnych predpisov týkajúcich sa príslušných kvalifikácií. Výkonná rada nad rámec nevyhnutnej argumentácie uvádza, že NSP určuje požiadavky na odborné vedomosti, zručnosti a schopnosti potrebné na vykonávanie pracovných činností na pracovných miestach na trhu práce.

Požiadavky na výkon odbornej činnosti sociálneho pracovníka a asistenta sociálnej práce upravuje zákon č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý v zmysle § 2 ods. 1 definuje, že pre výkon týchto činností sú potrebné vedomosti a zručnosti získané absolvovaním vysokoškolského vzdelania v študijnom odbore sociálna práca. Účastník konania zároveň v zmysle požiadavky čl. 2 ods. 6 štandardov vo svojej žiadosti špecifikoval, že študenti absolvovaním študijného programu získajú kvalifikáciu zodpovedajúcu úrovni 6 vzdelania podľa národného kvalifikačného rámca.

Výkonná rada posudzovala definovaný profil absolventa vysokou školou vo vzťahu s určením získanej kvalifikácie po absolvovaní študijného programu. Výkonná rada konštatovala, že kvalifikácia získaná absolvovaním tohto študijného programu je nedostačujúca na výkon povolania sociálny pracovník, nakoľko sa v zmysle NSP musí absolvent získať kvalifikáciu zodpovedajúcu až úrovni 7 kvalifikačného rámca. Na základe uvedeného preto výkonná rada nemôže súhlasiť s tvrdením vysokej školy, ktorá v žiadosti uviedla, že absolvent tohto študijného programu sa môže uplatniť vo všetkých stupňoch a úsekoch praxe v oblasti sociálnej

práce. Vysoká škola vo svojom vyjadrení taktiež uviedla, že nie je možné, aby absolvent študijného programu v študijnom odbore teológia sa uplatnil ako sociálny pracovník a dodal, že ide o nesprávne zvolený terminologický slovník a absolvent tohto študijného programu by sa venoval práci v prostredí, v ktorom pracujú sociálni pracovníci v úlohe pomáhajúcej profesie, nie teda ako sociálny pracovník. Výkonná rada v tejto súvislosti uvádza, že aj napriek tomu, že vysoká škola v priebehu posudzovania dospeje po posúdení žiadosti pracovnou skupinou k záveru, že ňou uvedené údaje sú v žiadosti chybné, výkonná rada posudzuje žiadosť v jej celistvosti a údaje týkajúce sa profilu absolventa nie je možné v priebehu konania meniť.

Výkonná rada na základe uvedeného preto konštatovala neplnenie požiadaviek čl. 2 ods. 7 štandardov, nakoľko profil absolventa špecifikovaný účastníkom konania nezodpovedá príslušnému stupňu kvalifikačného rámca a oblasti poznania študijného odboru teológia, v ktorom by absolventi získali vysokoškolské vzdelanie. Výkonná rada súčasne konštatovala, že kvalifikácia získaná absolvovaním tohto študijného programu nenapĺňa sektorovo-špecifické odborné očakávania na výkon povolání sociálny pracovník a asistent sociálnej práce, a tým účastník konania nespĺnil ani požiadavku čl. 2 ods. 8 štandardov, pretože absolvent študijného programu by nemohol v praxi pôsobiť ako sociálny pracovník a ani ako asistent sociálnej práce.

Vysoká škola zároveň deklarovala, že získaná kvalifikácia absolventom študijného programu okrem uvedených povolání umožní vykonávať aj iné nasledovné povolania:

Lektor ďalšieho vzdelávania, Lektor v práci s mládežou, Metodik práce s mládežou, Koordinátor práce s mládežou, Špecialista ľudských zdrojov (generalista), Špecialista pre plánovanie a kontroling ľudských zdrojov, Špecialista náboru a výberov pracovníkov, Kariérový poradca, Špecialista pre oblasť vzdelávania a rozvoja ľudských zdrojov, Odborný pracovník verejnej správy pre všeobecnú vnútornú správu, Odborný pracovník verejnej správy pre prípravu, riadenie a kontrolu projektov, Odborný pracovník samosprávy v sociálnej oblasti a Odborný pracovník verejnej správy v oblasti školstva, Manažér ďalšieho vzdelávania, Supervízor administratívnych pracovníkov, Špecialista personálnej administratívy, Špecialista pre oblasť vzdelávania a rozvoja ľudských zdrojov, Špecialista pre plánovanie a kontroling ľudských zdrojov.

Výkonná rada v rámci rozhodovania posudzovala aj ostatné indikované povolania, na výkon ktorých bude absolvent v čase absolvovania štúdia pripravený vykonávať, a teda zhodnotila aj potenciál študijného programu z pohľadu uplatnenia absolventov. Výkonná rada po posúdení týchto indikovaných povolání zistila nasledovné.

V prípade indikovaného povolania - *lektor ďalšieho vzdelávania*, výkon tohto zamestnania nie je regulovaný osobitným právnym predpisom a tiež nie je definovaná požadovaná úroveň vzdelania, a preto z pohľadu výkonnej rady nie je nevyhnutné, aby študent na to, aby vykonával toto povolanie absolvoval predmetný študijný program resp. mal úspešne ukončený akýkoľvek stupeň vysokoškolského vzdelania.

Povolanie *lektora v práci s mládežou* a výkon činností v oblasti práce s mládežou je upravený v § 2 písm. g) zákona č. 282/2008. Z. z. o podpore práce s mládežou a o zmene a doplnení zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v zmysle § 10 ods. 2 uvedeného zákona odbornú spôsobilosť na výkon činností v oblasti práce s mládežou možno získať štúdiom vo vzdelávacom zariadení (subjekt, ktorému bolo vydané potvrdenie o akreditácii kurzu ministerstvom školstva) alebo odbornou

praxou. Z uvedeného vyplýva, že rovnako nie je nevyhnutné, aby študent na to, aby vykonával toto povolanie absolvoval predmetný študijný resp. mal úspešne ukončený akýkoľvek stupeň vysokoškolského vzdelania. Výkonná rada preto uvedené povolanie pre účely posudzovania plnenia príslušných požiadaviek štandardov účastníkom konania v súvislosti s udelením akreditácie neposudzovala.

Na výkon povolania *kariérového poradcu* je v zmysle NSP požadované absolvovanie vysokoškolského vzdelania II. stupňa a podľa kvalifikačného rámca vzdelávacie výstupy vo vzťahu k vedomostiam, zručnostiam a kompetenciám, zodpovedajú úrovni kvalifikačného rámca 7. Zároveň výkonná rada poukázala na to, že účastník konania vo svojej žiadosti pre daný študijný program určil úroveň 6 SKKR. Na základe tohto zistenia výkonná rada konštatovala, že kvalifikácia získaná absolvovaním predloženého študijného programu nie je dostatočná na výkon uvedeného povolania a zároveň kvalifikácia získaná absolvovaním tohto študijného programu nenapĺňa sektorovo-špecifické odborné očakávania na výkon uvedeného povolania.

V súvislosti s výkonom povolania - *odborný pracovník samosprávy v sociálnej oblasti*, vzdelávacie výstupy vo vzťahu k vedomostiam, zručnostiam a kompetenciám, zodpovedajú kvalifikácii na úrovni 7 SKKR. V tomto prípade výkonná rada takisto poukázala na to, že účastník konania vo svojej žiadosti pre daný študijný program určil úroveň 6 SKKR. Na základe tohto zistenia výkonná rada konštatovala, že kvalifikácia získaná absolvovaním predloženého študijného programu nie je dostatočná na výkon uvedeného povolania a zároveň kvalifikácia získaná absolvovaním tohto študijného programu nenapĺňa sektorovo-špecifické odborné očakávania na výkon uvedeného povolania.

Účastník konania ďalej indikoval, že absolvent tohto študijného programu bude schopný vykonávať povolanie – *odborný pracovník verejnej správy v oblasti školstva*. Na výkon tohto povolania je v zmysle NSP požadované absolvovanie vysokoškolského vzdelania I. stupňa, ale podmienkou pre výkon tohto povolania je absolvovanie štúdia v odbore pedagogika a verejná správa (v zmysle vyhlášky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR č. 244/2019 Z. z. teda pôjde o študijný odbor Učiteľstvo a pedagogické vedy alebo o študijný odbor Politické vedy, ktoré uvedené študijné odbory nahradili). Na základe toho, že účastník konania požiadal o akreditáciu študijného programu v študijnom odbore teológia výkonná rada v súvislosti vyššie uvedenou požiadavkou kvalifikácie na výkon tohto povolania konštatovala, že výkon uvedeného povolania a zároveň kvalifikácia získaná absolvovaním tohto študijného programu nenapĺňa sektorovo-špecifické odborné očakávania na výkon uvedeného povolania.

Výkonná rada na základe vyššie uvedených zistení konštatovala, že vysoká škola indikovala v študijnom programe niektoré povolania, ktoré absolvent nebude v konečnom dôsledku schopný vykonávať, čo znamená, že vysoká škola nenaplnila požiadavku uvedenú v čl. 2 ods. 8 štandardov, kedy vysoká škola v študijnom programe má indikovať iba také povolania, na výkon ktorých je potrebná získaná kvalifikácia nadobudnutá absolvovaním predmetného študijného programu. Výkonná rada má zároveň za to, že vysoká škola má v študijnom programe indikovať iba také povolanie, ktoré bude študent po absolvovaní tohto študijného programu pripravený vykonávať a na výkon ktorých je potrebná získaná kvalifikácia. Vysoká škola má zároveň zaručiť, že študijný program je zostavený v súlade so štandardmi a príslušnými právnymi predpismi súvisiacimi s výkonom indikovaných povolaní resp. získanej kvalifikácie.

- Podľa čl. 6 ods. 1 štandardov vysoká škola zaručuje pre študijný program učiteľov, ktorých kvalifikácia, rozvrhnutie pracovnej záťaže, úroveň výsledkov tvorivých činností, praktické skúsenosti, pedagogické zručnosti a prenositeľné spôsobilosti umožňujú dosahovať výstupy vzdelávania, ktorých jazykové zručnosti zodpovedajú jazykom uskutočňovania študijného programu a ktorých počet a pracovná kapacita zodpovedajú počtu študentov a personálnej náročnosti vzdelávacích činností.

Výkonná rada v súvislosti s plnením vyššie uvedených požiadaviek čl. 6 ods. 1 štandardov konštatovala, že hoci učitelia zabezpečujúci profilové predmety študijného programu pôsobia na vysokej škole vo funkcii docent alebo profesor a sú významnými odborníkmi v študijnom odbore teológia, ani jeden z týchto učiteľov nemá skúsenosti s koučingom a vzdelávaním profesionálov, pričom len jeden z týchto učiteľov predložil potvrdenie o absolvovaní kurzu profesijného koučingu, a to len pre prácu s mládežou a nie s profesionálmi. Pracovná skupina vo svojej hodnotiacej správe konštatovala, že z predložených písomných dokumentov a z ústnych vyjadrení ostatných učiteľov nebolo zrejmé, že učitelia by mali praktické skúsenosti s profesijným koučingom. Vysoká škola vo svojom stanovisku tiež uviedla, že priznáva absenciu praktických skúseností učiteľov študijného programu. Ďalej pracovná skupina v hodnotiacej správe uviedla, že výskumná a publikačná činnosť osoby nesúcej hlavnú zodpovednosť za uskutočňovanie, rozvoj a zabezpečovanie kvality študijného programu a učiteľov zabezpečujúcich profilové predmety len okrajovo súvisia so zameraním, cieľmi a výstupmi vzdelávania študijného programu. Výkonná rada ďalej po posúdení predložených podkladov vysokej školy konštatovala aj na základe záveru pracovnej skupiny, že učiteľom zabezpečujúcimi profilové predmety študijného programu chýbajú špecifické vedomosti, zručnosti a praktické skúsenosti v oblasti koučingu. Výkonná rada preto na základe uvedených zistení konštatovala, že vysoká škola nespĺňa požiadavky uvedené v čl. 6 ods. 1 štandardov, nakoľko vysoká škola pre študijný program nezaručuje učiteľov, ktorých kvalifikácia, úroveň výsledkov tvorivých činností a praktické skúsenosti by umožňovali dosahovať výstupy vzdelávania.

Výkonná rada sa na svojom zasadnutí zaoberala aj vyjadrením účastníka konania v stanovisku k hodnotiacej správe, v ktorom uviedol, že má pripomienky a pochybnosti o odbornej kvalifikačnej úrovni členov pracovnej skupiny. Výkonná rada v súvislosti s uvedeným vyjadrením účastníka konania má za to, že zloženie pracovnej skupiny je adekvátne a primerané vo vzťahu k posúdeniu predmetnej žiadosti vysokej školy a členovia boli zaradení do pracovnej skupiny po predchádzajúcom splnení všetkých požiadaviek uvedených v príslušných vnútorných predpisoch agentúry vrátane splnenia požiadavky odbornej kvalifikácie kladenej na posudzovateľov agentúry.

Výkonná rada na základe vyššie uvedených zistení dospela k záveru, že účastník konania nespĺňa štandardy pre študijný program.

Podľa § 30 ods. 7 písm. a) zákona o zabezpečovaní kvality agentúra žiadosť zamietne, ak pri posudzovaní žiadosti zistí, že účastník konania nespĺňa štandardy pre študijný program.

Na základe uznesenia výkonnej rady č. VR-38/50/2021 zo dňa 18. novembra 2021 agentúra žiadosť účastníka konania zamietla tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie: Proti rozhodnutiu agentúry možno podať agentúre námietky, a to v lehote do 15 pracovných dní odo dňa, keď bolo rozhodnutie agentúry účastníkovi konania doručené.

prof. Ing. Robert Redhammer, PhD.
predseda výkonnej rady